

Taxon Arabis caucasica

Název taxonu	Arabis caucasica
Vědecký název taxonu	Arabis caucasica
Jména autorů, kteří taxon p...	Willd.
Český název	húseník kavkazský
Synonyma (zahradnický pou..	Arabis albida Steven, Arabis flaviflora Bunge
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Arabis

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše a Iránsko-turanská oblast
Biogeografické regiony - po..	ze severořeckého Pindu přes anatolská pohoří na Kavkaz a Elborz

Zařazení

Fytocenologický původ	na skálách, kamenitých svazích a zpevněných sutích, z montanního do alpského stupně, až k 3500 m nadm. výšky
Pěstitelská skupina	Trvalka stálezelená
Životní forma	Chamaefyt
Životní forma - poznámka	oreofyt / petrofyt, fellofyt, kremnofyt, koryfofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	nízká, polštářovitě rostoucí trvalka s přezimujícími listy, v době květu cca 15- 30 cm vysoká
Kořen	adventivní kořeny z tenkých větvených oddenků a z nich vyrůstajících poléhavých lodyh
Výhony	poléhavé, při kontaktu s půdou zakořeňující, tenké, ukončené sterilními růžicemi listů; květonosné lodyhy vzprímené, 20-30 cm
Pupeny	přezimují neredukované listové růžice
Listy	šedozelené - jemně chloupkaté, nepravidelně hrubě zubaté, na sterilních lodyhách sestavené v růžici; u báze sbíhavé; lodyžní listy střídavé, zmenšené, přisedlé až objímavé
Květenství	řídký hrozen
Květy	oboupohlavné, různookalné, čtyřčetné, asi centimetr široké, rozevřené s vyduťnými vnějšími sepaly; koruny bílé, s šesti vnořenými tyčinkami
Opylovací poměry	Samosprašná

Plody	tenké šešule s jednořadými pouzdry
Semena	drobná, okrouhle eliptická, silně smáčkutá, kaštanově červená; cca 6200 semen v gramu osiva
Vytrvalost	pollakantní /polykarpní
Dlouhověkost	krátkověký až středněvěký
Doba rašení	Brzy na jaře rašící (II-III)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Duben
Konec doby kvetení	Květen
Doba kvetení - poznámka	v teplém jaru může nakvétat již v březnu
Remontování - poznámka	slabě remontuje v VIII - X

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - poznámka	7.7 ve stupnici Ellenbergových indikačních hodnot (EIH); přistínění toleruje, ale hůře kvete; pro rychlení v hmkách min. 10-12 klux, optimum v prvních týdnech kultivace cca 30 klux, v závěru 60-80 klux
Faktor tepla	mrazuvzdorný (cca Z4: -34°C; mrazuvzdornost bývá snížena u odrůd nevyžadujících vernalizaci !); teploty při vzcházení 18°-20°C, později 16°-18°C a po dalších šesti týdnech 10-14°C; následuje vernalizace při 2°-4°C a rychlení při 12°-16°C;
Faktor vody	mírně vlhké až sušší půdy
Faktor půdy	ppropustný, dobře drenážovaný organominerální substrát, pH 6.0-7.5; pro rychlení v hmkách do 20% jílovité složky a stejný podíl složky organické, pH 6.0-7.5, (EIH 8.4), s nízkým obsahem solí (EC po vzejití výsevů do 0.6 mS/cm, později až 1.4 mS/cm)
Faktor půdy - vápnomilný	✓
Faktor půdy - poznámka	půdy nejlépe nepříliš výživné (EIH 2.8), v těžkých a mokřích půdách kořenové hniloby

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického...	celoročně, především však v době plného kvetení
Použití - pro trvalky	KSsk - Kamenitá stanoviště - mělký půdní profil na souvislé hornině, KSsš - Kamenitá stanoviště - skalní štěrby a A - Alpinum
Použití - pro trvalky - pozná..	nenáročná, snadno pěstovatelná trvalka - častá ve skalkách, suchých zídkách, v předzahrádkách, nepostradatelná v kobercových záhonech secesních zahrad
Použití	především výsadby s přítomností kamene - skalky, zídky, spáry v

	dlažbě kde lze vyloučit sešlap. Případné použití jako obruba na záhonech vyžadují dobré oddrenážování
Choroby a škůdci	při nadbytku vláhy kořenové hniloby (Pythium, Rhizoctonia), častá je též Botryotinia, z hmyzích škůdců nebezpeční blýskáčci, krytonosci (Brassicogethes, Ceutorhynchus) a mšice (Aphis, Myzus), ve vlhčích oblastech plži (Arion)
Doporučený spon pro výsad..	k zapojení porostu v roce po výsadbě 12-15 ks/m2

Množení

Množení	Generativní, Vegetativní, Řízkování, Vrcholové řízky, Množení oddělků a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	vrcholové řízky (v podstatě listové růžice) v písčitém substrátu při 15°C; výsevy do multiplat - vzchází do 10 dní při 18°-20°C
Konečné hrnky	10-11 cm hrnky (1 litr) / 1 rostlina nebo až dvoulitrové kontejnery se dvěma - třemi mladými rostlinami ze sadbovačů
Retardace	není nutná - kompaktní růst rychlených rostlin udržitelný za dostatku světla při teplotách 12°-16°C; v případě potřeby 0.2% daminozid
Květní tvorba	dormantní - pro rychlení nezbytná vernalizace (nejméně šest týdnů při 2°-4°C)
Doba kultivace	dopěstování přirychlených kvetoucích rostlin 32-36 týdnů (výsev od 32. kalendářního týdne, expedice od osmého týdne příštího roku), u odrůd nevyžadujících vernalizaci ('Snowfix') asi 22 týdnů z výsevu v 8. týdnu
Odrůdy	odrůdy 'Praecox', pestrolistá 'Variegata' a plnokvětá 'Corbeille d'Argent' ještě z předminulého století, z meziválečných odrůd dosud 'Snowdrift' a 'Schneehaube', z moderních 'Schneekissen', 'Schneeball', 'Märzschnee' a vernalizaci nevyžadující 'Snowfix'

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [O 15: suchá zídka podél skleníku / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony \(O15: 'Variegata', základní taxon\)](#)
- [Labyrint zahrad / Unspecified \(Labyrint zahrad: 'Plena'\)](#)

Ostatní

Výsev/výsadba na stanoviš...	Labyrint: Arabis caucasica 'Plena' - podzim 2015 O 15: jaro 2024 2 ks Arabis caucasica
VBN statistiky	nejprodávanějšími odrůdami jsou 'Snowcap' (2010 asi 160 tisíc

Poznámka hrnků) a a 'Schnnehaube' (asi 66 tisíc hrnků přes VBN) v německém sledování (Silber 1990) hodnoceny "dobře" odrůdy 'Plena', a 'Schnnehaube', odrůda 'Variegata' doporučena pro zahrádkáře nově bývá *Arabis caucasica* často spojována s euroafrickým druhem *Arabis alpina* L., s nímž se však nekříží; molekulární data dosud tuto otázku odrážejí jen kuse a sporně

Odkazy

- UHER, J. Huseníky (*Arabis* L.) a jejich odrůdové sortimenty. Zahradnictví. 2014. sv. 13, č. 4, s. 36--38. ISSN 1213-7596.
- UHER, J. Tařičky a huseníky. Zahrádkář. 2006. sv. 38, č. 4, s. 2-3. ISSN 0139-7761.
- <https://www.softsort.cz/app/#/taxon/245>
- Akeyrod J.R.(2011): *Arabis* Linnaeus; European Garden Flora 2: 558-560. Univ.Press, Cambridge
- Jones B.M.G. (1964): *Arabis* L.; Flora Europaea 1: 290–294. Univ.Press, Cambridge
- Marx K.H. (1990): Gänsekresse.; Gartenpraxis 16 (3): 32-34

Grafické přílohy

